

Arbeids- og sosialdepartementet
postmottak@asd.dep.no

Oslo, 11.07.2014

Vår ref.
52650/HS33

Deres ref.
14/1820

Høringssvar - Et enklere tiltakssystem tilpasset brukernes behov

Vi viser til høringsbrev av 12.5.14 om Et enklere tiltakssystem tilpasset brukernes behov. Forslaget innebærer at avklaring i ordinær virksomhet og avklaring i skjermet virksomhet slås sammen til ett tiltak, og at oppfølging og arbeid med bistand slås sammen til ett oppfølgingstiltak.

Forutsetningen for å slå sammen disse tiltakene er en enhetlig anskaffelsesmåte. I dag blir disse tjenestene kjøpt både fra forhåndsgodkjente tiltaksarrangører og gjennom åpne anbudskonkurranser etter anskaffelsesreglene. Det foreslås nå at alle tjenester legges ut på anbud for å gi brukerne større og økt mangfold i tjenestetilbudet.

Overordnet mener Arbeidsgiverforeningen Spekter det er positivt at myndighetene ønsker endringer på et område som har fortonet seg som komplekst og uoversiktlig, og som hittil ikke har gitt gode nok resultater. Selv om Norge har høy sysselsetting, sett i forhold til andre land, er det bekymringsfullt at såpass mange står utenfor arbeidslivet. Dette gjelder spesielt unge med nedsatt funksjons- eller arbeidsevne.

Spekter mener at dette forslaget i *hovedsak* går i riktig retning og at et enklere og mer oversiktlig system *kan* bidra til at brukerne får et bedre tilpasset tilbud enn i dag, og bedre resultatoppnåelse. Vi har også tro på at man ved å konkurranseutsette tjenestene i større grad enn tidligere, *kan* oppnå mer mangfold i tjenestetilbudet som bedre kan tilpasses brukerens behov. Dette feltet er omfattende, komplekst og kostnadskrevende. Derfor er det etter vårt syn svært viktig med videreutvikling av gode tjenestetilbud og at effekten av disse fortløpende blir evaluert.

Selv om vi i hovedsak er enige i de foreslåtte endringer, mener vi imidlertid at høringsbrevet i for liten grad drøfter og legger frem avgjørende forutsetninger for bedre måloppnåelse på dette området.

Det har vært en uttalt ambisjon å bruke ordinært arbeidsliv som tiltaksarena i større grad. Dette er noe vi støtter, da det er her man kan få den mest relevante treningen for å kunne

fungere, både arbeidsmessig og sosialt. Dette vil kreve en individuell tilrettelegging av arbeidsplassene og tett oppfølging av kompetente oppfølgere, enten oppfølgingen skjer via NAV eller andre tjenestetilbydere. For arbeidsgivere vil det være viktig at risikoen ved å stille seg til disposisjon for brukere som trenger arbeidstrening blir minst mulig, at virkemiddelapparatet fungerer godt og at man ikke opplever risikoen som for stor om man må avvike samarbeidet.

Vi mener at en enklere, mer oversiktlig tiltaksstruktur og et bredere spekter av tilbydere kan gjøre det lettere for NAV å velge rett tiltak til den enkelte bruker. NAV har gjennom de siste årene vært gjenstand for store interne omstillingsprosesser. Som følge av disse omstillingene og ressursituasjonen internt i NAV, har avklarings- og oppfølgingsoppgavene delvis vært outsourcet fordi NAV selv ikke har hatt kapasitet. Kjøp av avklarings- og oppfølgingstjenester har til dels vært gjort av pragmatiske grunner og ikke nødvendigvis vært faglig fundert.

Når Regjeringen nå foreslår endringer i tiltakssystemet og en enhetlig anskaffelsesmåte, savner vi tiltak som kan sikre kvaliteten på tjenestene, og en mer prinsipiell drøfting av hvilken rolle NAV skal spille i fremtiden.

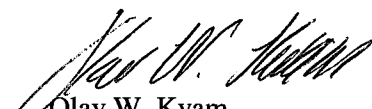
Om NAVs hovedoppgave med avklarings- og oppfølgingsarbeidet skal være å *bestille* tjenester fra eksterne leverandører, må man sikre at bestillerkompetansen finnes i NAV og at det settes klare kvalitetsindikatorer når tjenestene legges ut på anbud.

På den andre siden er avklarings- og oppfølgingsarbeidet noen av NAVs kjerneområder, og tidligere evalueringer har vist at NAV kan levere gode oppfølgingstjenester når forholdene legges til rette for det.

Et av NAV-reformens mål har vært å styrke etatens bistand til personer med nedsatt arbeidsevne. Det er vanskelig å se at man kan lykkes med det uten at man samtidig styrker NAVs egen avklarings- og oppfølgingskompetanse.

Tatt i betraktning det forholdsvis store antall brukere av disse tjenestene og de samfunnsmessige kostnadene dette medfører, må det være en forutsetning at tiltakene, uansett leverandør, underlegges en sterkere kvalitets- og effektkontroll enn i dag. En ide vil være å etablere nasjonale kvalitetssikrede indikatorer og beskrivelser av standardiserte tilbud. Videre bør det i større grad enn tidligere legges til rette for en nødvendig utvikling og innovasjon innenfor dette området for å oppnå bedre resultater og varig arbeidsinkludering.

Med vennlig hilsen
Arbeidsgiverforeningen Spekter

Olav W. Kvam
Fagsjef